

T.C.
ANKARA
17. İDARE MAHKEMESİ

Tarih: 06.04.2020
Sayı: 3240

ESAS NO : 2019/991
KARAR NO : 2020/409

DAVACI : TÜRKİYE SEYAHAT ACENTALARI BİRLİĞİ
VEKİLLERİ : AV. İŞİL KARATEPE
Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (Türsab), Dikilitaş Mah.
Aşık Kerem Sok. No:40 Fulya- Beşiktaş/İSTANBUL

DAVALI : REKABET KURUMU BAŞKANLIĞI / ANKARA
VEKİLİ : AV. HÜSEYİN COŞGUN - Aynı yerde

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından, hakkında başlatılan soruşturma sonucunda alınan 17.10.2018 tarih ve 18-39/631-306 sayılı Rekabet Kurulu Kararının 1 ve 2 numaralı maddelerinin; hukuka aykırı olduğu, sözlü savunma toplantısına katılmayan Şükran Kodalak'ın gerekçeli kararda oy kullanarak savunma ve dinlenilme hakkının ihlal edildiği, Kurul kararının yeterli çoğunluk ile alınmadığı, savunma haklarının kısıtlandığı, soruşturma kapsamında isnat edilen fiillerin hiç birisinin taraflarınca gerçekleştirilmediği, ekonomik bütünlükleri dikkate alındığında fırsatçılık yaptıklarının düşünülmemeyeceği iddia edilerek iptali isteli istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Dava konusu işlemin şekil yönünden hukuka uygun olduğu, bir kısım teşebbüsler tarafından gelen şikayetler üzerine ayrıntılı bir şekilde yapılan inceleme ve araştırma sonucunda davacının rekabet ihlalinde bulunduğu nun anlaşıldığı, bunun en açık delilinin 21.10.2015 tarih UMRE 2015-2016/1 sayılı duyuru olduğu, aynı şekilde seyahat acentelerinin, yolcularına sigorta yaptırmak için çoğunlukla TÜRSAB'ın iştiraki ve Gulf Sigorta'nın acentesi konumunda olan TURSER'e yönelmeleri suretiyle rekabet karşıtı etkinin ortaya çıktığı, dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 17. İdare Mahkemesince duruşma için önceden belirlenen ve taraflara duyurulan 13.02.2020 günü duruşmaya davacı vekili Av. Işıl Karatepe'nin ve davalı idare vekili Av. Meltem Türkoğlu'nun geldiği görülerek taraflara usulüne uygun söz verilir açıklamaları dinlendikten sonra duruşmaya son verilip dava dosyası incelenerek işin gereği görüşüldü:

Her ne kadar davacı tarafından 20.09.2019 tarihli savunmaya cevap dilekçesinde ikinci defa yürütmenin durdurulması isteminde bulunulmuş ise de, Mahkememizin 01.08.2019 tarihli "yürütmenin durdurulması isteminin reddine" dair kararına karşı 02.09.2019 tarihli dilekçesi ile itiraz yoluna başvurulduğu ve Ankara Bölge İdare Mahkemesinin 12.09.2019 tarih ve E:2019/536 sayılı kararı ile "yürütmenin durdurulmasına" karar verildiğinden ve dosya tekemmül ettiğinden davacının bu talebi hakkında karar verilmeksizin işin esasına geçildi.

Dava, davacı hakkında başlatılan soruşturma sonucunda alınan 17.10.2018 tarih ve

T.C.
ANKARA
17. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/991
KARAR NO : 2020/409

18-39/631-306 sayılı Rekabet Kurulu Kararının 1 ve 2 numaralı maddelerinin iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 1. maddesinde; bu Kanunun amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olarak belirlenmiştir. 2. maddesinde; Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde **mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar** ile piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukuki işlem ve davranışlar, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemlerin bu Kanunun kapsamına gireceği hükme bağlanmış, 3. maddesinde **Rekabet**: Mal ve hizmet piyasalarındaki teşebbüsler arasında özgürce ekonomik kararlar verilebilmesini sağlayan yarış olarak tanımlanırken, **Teşebbüs**; piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birim olarak tanımlanmış, **Teşebbüs Birliğinin** ise; teşebbüslerin belirli amaçlara ulaşmak için oluşturduğu tüzel kişiliği ya da tüzel kişiliği olmayan her türlü birlikleri ifade ettiği belirtilmiştir. "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar" başlıklı 4. maddesinde de; **Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu**, bu hallerin, özellikle şunlar olduğu; a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tesbit edilmesi,

b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,

c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f) Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi,

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesinin, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil edeceği, ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak

T.C.
ANKARA
17. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/991
KARAR NO : 2020/409

koşuluyla taraflardan her birinin uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabileceği, hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanun'un "İdarî Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin 3. fıkrasında, Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihaî karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihaî karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verileceği, 5. fıkrasında, üçüncü fıkraya göre idarî para cezası kararı verilirken, 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 17 nci maddesinin ikinci fıkrası bağlamında, ihlalin tekerrürü, süresi, teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlalin gerçekleşmesindeki belirleyici etkisi, verilen taahhütlere uyup uymaması, incelemeye yardımcı olup olmaması, gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususların dikkate alınacağı belirtilmiştir.

Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmeliğin "Temel para cezası" başlıklı 5. maddesinde; "(1) Temel para cezası hesaplanırken, Kanunun 4'üncü ve 6'ncı maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunan teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin, nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin;

a) Karteller için, yüzde ikisi ile yüzde dördü,

b) Diğer ihlaller için, binde beşi ile yüzde üçü, arasında bir oran esas alınır.

(2) Birinci fıkrada yazılı oranların belirlenmesinde, ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlal neticesinde gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususlar dikkate alınır.

(3) Birinci fıkraya göre belirlenen para cezası miktarı

a) Bir yıldan uzun, beş yıldan kısa süren ihlallerde yarısı oranında,

b) Beş yıldan uzun süren ihlallerde bir katı oranında, arttırılır." düzenlemesi yer almaktadır.

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin gerekçesinde; belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri yasaklanmıştır. Bu itibarla, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesine dayalı olarak bir rekabet ihlaline idarî para cezası uygulanabilmesi için, Kanun'un 4. maddesinde belirtilen rekabete aykırı bir anlaşmanın yapılması ya da uyumlu eylemin gerçekleşmesi ve ayrıca bu hukuka aykırı davranışların varlığının ortaya konulması gerekir.

Teşebbüsler ortak sorunlarıyla ilgilenmek üzere aralarında tüzel kişiliği olan veya tüzel kişiliği olmayan birlikler oluştururlar. Bu birlikler zaman zaman üyeleri arasında rekabeti önleyerek üyelerinin daha fazla kazançlar elde etmelerine hizmet edici kararlar alabilirler. Bu gibi kararlar da rekabet sistemine aykırıdır ve yasaklanmıştır. Teşebbüs birliklerinin bu karar ve eylemlerinin, rekabet karşıtı amaç taşınması veya bu yönde etki meydana getirmesi yahut getirebilecek vasıf taşınması hallerinde Kanunun 4. maddesi kapsamında değerlendirileceği kuşkusuzdur.

T.C.
ANKARA
17. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/991
KARAR NO : 2020/409

Dava dosyasının incelenmesinden; hac ve umre organizasyonu faaliyetinde bulunan 83 teşebbüs tarafından verilen ve 30.03.2017 tarih ve 2216 sayı ile davalı Kurum kayıtlarına alınan şikayet dilekçesinde; hac ve umre seyahatlerinin T.C. Diyanet İşleri Başkanlığı (DİB) bünyesinde faaliyet gösteren Bakanlıklararası Hac ve Umre Kurulu (BHUK) kararları ile düzenlendiği, ancak DİB'in bu seyahatlerde çeşitli konu ve alanlarda Türkiye Seyahat Acentaları Birliğini görevlendirdiği, seyahat acentelerinin da yurt dışı tur öncesinde TÜRSAB'tan tur izni alması gerektiği, seyahat acentelerinin paket turlara tabi olduğu 1618 sayılı Seyahat Acenteleri ve Seyahat Acenteleri Birliği Kanunu ve sair yönetmelikler ile 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve ilgili yönetmelikleri uyarınca paket turlarda tüketiciye mevzutta nitelikleri belirtilen sigortanın yapılmasının zorunlu olduğu, TÜRSAB tarafından hac ve umre seyahati düzenleyen acentelere kendi iştiraki olan Turser-Tursav Servis Sigorta Acenteliği Ltd. Şti (TURSER) sigorta poliçesi düzenlenmesinin zorunlu kılındığı, başka sigorta şirketlerine engel olunarak tek satıcı pozisyonunun oluşturulduğu, hizmet bedeli adı altında tahsil edilen ücreti bazı acentelerden almayarak ayrımcılığa sebebiyet verdiği, Suudi Arabistan'daki taşıma/servis hizmetinin ve yemek hizmetinin kendisi tarafından belirlenen teşebbüslerden satın alınmasını şart koştuğu iddia edilerek gereğinin yapılmasının istenilmesi üzerine yapılan ön araştırma sonucunda hazırlanan 11.08/2017 tarih ve 2017-5-11/ÖA sayılı Önarastırma Raporunun Kurul'un 22.08.2017 tarihli toplantısında görüşüldüğü ve incelemeye konu TÜRSAB'ın hac ve umre seyahati düzenleyen acentelerin tur öncesi yaptırmak zorunda olduğu paket tur sigorta poliçesini kendi iştiraki olan bir teşebbüsten almaya zorunlu kılması, hizmet bedeli adı altında alınan ücreti bazı acentelerden almayarak ayrımcılığa sebebiyet vermesi ve Suudi Arabistan'daki taşıma/servis hizmetinin ve yemek hizmetinin kendisi tarafından belirlenen teşebbüslerden satın alması şartını koşması eylemleriyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin belirlenebilmesi amacıyla aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına 17-27/444-M sayı ile karar verildiği; yapılan soruşturma kapsamında soruşturma tarafı teşebbüslerin, TÜRSAB'ın iştiraki TURSER'in ve bazı sigorta şirketlerinden Halk Sigorta A.Ş., Eureka Sigorta A.Ş. , Mapfre Sigorta A.Ş., Unico Sigorta A.Ş., Dubai Star Sigorta A.Ş.,, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketler Birliği ile görüşmeler yapıldığı ve konuyla ilgili bilgi ve belge talebinde bulunulduğu, gelen cevaplar sonucunda düzenlenen 21.05.2018 tarih ve 2017-5-011/SR-01 sayılı Soruşturma Raporunda; iddia konusu eylemlerden, TÜRSAB'ın hac ve umre seyahatlerinde hizmet bedeli adı altında tahsil edilen bedeli bazı acentelerden almayarak ayrımcılığa sebebiyet vermesi, acentelere Suudi Arabistan'daki taşıma/servis hizmetinin ve yemek hizmetinin kendisi tarafından belirlenen teşebbüslerden satın almayı şart koşmasına ilişkin olarak; TÜRSAB'ın 4054 sayılı Kanun'u ihlal etmediği, dolayısıyla TÜRSAB hakkında 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı, TÜRSAB'ın hac ve umre seyahati düzenleyen acenteleri tur öncesi yaptırmak zorunda olduğu paket tur sigorta poliçesini kendi iştiraki olan bir teşebbüsten almalarını zorunlu kılmasına ilişkin olarak; TÜRSAB'a 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabeti bozucu uygulamalardan kaçınılması gerektiği yönünde Kanun'un 9. maddesinin 3. fıkrası uyarınca görüş gönderilmesinin uygun olacağı sonuç ve kanaatine varıldığı, hazırlanan raporun taraflara tebliği ile istenilen savunmaların sunulması ve sözlü savunma istemi üzerine sözlü savunma süresinin 08.11.2016 olarak belirlendiği, bütün bilgi ve belgeler değerlendirildikten, sözlü savunma alındıktan sonra 17.10.2018 tarih ve 18-39/631-306 sayılı Kurul kararı ile Türkiye Seyahat Acenteleri Birliğinin, hac ve umre

T.C.
ANKARA
17. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/991
KARAR NO : 2020/409

seyahati düzenleyen acentelerin tur öncesi yaptırmak zorunda olduğu paket tur sigorta poliçesini kendi iştiraki olan bir teşebbüsten almalarını zorunlu kılarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği sonucuna varıldığı, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 3. fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik'in 5. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi ve ikinci fıkrası ve üçüncü fıkrasının (a) bendi uyarınca 2017 yılı sonunda oluşan ve Kurul tarafından belirlenen yıllık gayri safi gelirlerinin takdiren % 1,5 oranında olmak üzere 521.679,18 TL idari para cezası verilmesi üzerine davacı tarafından, anılan Kurul Kararının 1 ve 2 numaralı maddelerinin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Dava konusu Kurul Kararına dayanak alınan Soruşturma Raporu ve ekleri incelendiğinde; hac ve umre organizasyonlarında seyahat acentelerinin yaptırmak zorunda oldukları sigorta hizmetlerine ilişkin sigorta işlemleri için belirlenen sigorta ücretinin; 2013 yılında 12 TL, 2014 yılında 15 TL, 2015 yılında 13 TL, 2016-2017 yıllarında 15 TL olduğu, umre hizmetlerine ilişkin sigorta bedelinin ise 2013 yılında 6 Euro iken, 2014 yılında 4 Euro'ya düşürüldüğünün görüldüğü, TÜRSAB'ın incelemeye konu duyurularından yalnızca UMRE 2015-2016/01 sayılı duyurusunda, acentelerin yolcularını TÜRSAB'ın iştiraki TURİNS'ten sigortalatmaları durumunda sigorta bedelinin hizmet bedeli içinde sayılarak ayrıca bir ücret tahakkuk ettirilmeyeceğinin belirtildiği, TÜRSAB tarafından verilen savunmada, hac için alınan hizmet bedelinin fahiş olmadığı, en kapsamlı ve usulüne uygun sigortanın TÜRSAB aracılığıyla yapıldığı, ilgili sigortayı TÜRSAB aracılığıyla yaptırmayan acentelere herhangi bir yaptırım ve müdahalenin söz konusu olmadığı, sigorta şirketlerinin mezkur poliçeyi çok riskli bulduklarından dolayı poliçe kesmekte gönülsüz davrandıkları, seyahat acentelerinin poliçe düzenleyecek sigorta şirketi bulmakta zorlandıkları ve bu konunun TÜRSAB'a intikal etmesi üzerine TÜRSAB'ın TURİNS'i kurduğu, TURİNS'İN daha sonra GULF Sigorta tarafından devralındığı, TURSER'in, GULF Sigortanın hac ve umre seyahatlerinde yetkili acentesi olduğu, TÜRSAB'ın sigorta poliçesinin TURSER'den yapılmasını zorunlu kılan bir duyurusu veya kararının bulunmadığı, seyahat acentelerinin uygulamada da sadece TURSER kanalıyla sigorta poliçesi kestirmediklerini belirttiği, dava dışı EKREM Turizm yetkilisi ile yapılan görüşmede; hac ve umre seyahati düzenleyen acentelerin sigorta yaptırmalarının zorunlu olduğu, TÜRSAB'ın bu noktada fiyatını belirleyip sigortayı yaptırma konusunda herhangi bir zorlamasının olmadığı, bununla birlikte kendilerinin ilgili sigortayı TÜRSAB aracılığıyla yaptırmayı tercih ettiklerini belirttiği, sigorta şirketlerinden **Halk Sigorta yetkilisi ile yapılan görüşmede;** teşebbüsün 2014 yılında bazı acentelerin talebi üzerine bahse konu sigorta pazarına girdiği, 2015-2016 yıllarında talep olmamasından dolayı poliçe kesmediği, 2017 yılında ise 63 acenteye poliçe kestiği, hac ve umre seyahatlerindeki sigorta sektöründe riskin düşük düzeyde olduğu, riskin öncelikle teminat mektubundan karşılanmasından ötürü sigorta priminin de düşük olduğunun beyan edildiği, **Mapfre Sigorta A.Ş. yetkilisi ile yapılan görüşmede;** hac ve umre seyahatlerindeki sigorta için kendilerine teklif gelmediği ve buna yönelik ürünlerinin bulunmadığı, çalıştıkları birkaç büyük acente dışında teklif geldiğinde dahi istekli olmadıkları, turizm acentelerinin ilgili mevzuat gereği zorunlu seyahat sigortası yaptırmakla mükellef tutuldukları, hac ve umre poliçeleri için ücretin çok ucuz olduğu ve bu pazara girmek için çok hevesli olmadıklarının beyan edildiği; **Eureko Sigorta A.Ş.'nin yetkilisi ile yapılan görüşmede;** hac ve umre seyahatleri alanındaki geniş DİB imkanları dolayısıyla

T.C.
ANKARA
17. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/991
KARAR NO : 2020/409

riskin düşük olduğu, bu alanda sigorta tekliflerinin de bulunmadığı, müşterilerin yaşlı olmasından dolayı kendileri de dahil olmak üzere şirketlerin poliçe kesmekte isteksiz davrandıklarının ifade edildiği, **TSB yetkilisi tarafından da;** acentenin başarısızlığını teminat eden sigorta konusunda bir reasürans tarafı bulamadıklarından bahsi geçen ürüne sıcak bakılmadığının bayan edildiği, ayrıca talep edilen bilgilere cevaben gelen yazılarda; genel sorumluluk sigortası alanında faaliyet gösteren ilk 18 sigorta şirketinden 17'sinin hac ve umreye yönelik düzenlenen sigorta pazarına girmek için herhangi bir çaba göstermediklerinin bildirildiği, **Sompo Japan tarafından;** şirketlerinin hac ve umre seyahati sigortası ürünü satışıyla ilgili turizm şirketleri ile görüşmelerde bulunduğu ancak TÜRSAB ile turizm şirketlerinin çalışma şekilleri nedeniyle teklif sunma fırsatlarının olmadığı ifade edildiği, seyahat acenteleri kanalıyla hac ve umreye giden yolcuların ne kadarının TÜRSAB'ın iştiraki olan TURSER kanalıyla sigortalandığı, TURİNS'i devralan GULF sigorta ve TURSER'in pazardaki konumuna ilişkin yapılan incelemede ulaşılan sonuçlara göre 2013-2017 yıllarında hac ve umre organizasyonuna katılan yolculardan TURSER kanalıyla sigortalananların oranı % 41-% 100 aralığında seyrettiği, bahsi geçen dönemlerden yalnızca 2014 hac ve 2017 hac döneminde TURSER kanalıyla sigortalanan yolcu sayısında belirgin bir düşüş gözlemlendiği, bu düşüşün ise 2014 hac döneminde bazı acentelerin zorunlu sigortayı HALK Sigorta ve DUBAİ STAR'dan yaptırmış olmalarından kaynaklandığı, TURİNS'in 2013 ve 2015 yıllarında pazar payının % 100 olduğu, 2014 yılında HALK Sigorta'nın TURİNS'ten % 1,12 lik bir pazar payı aldığı, TURİNS'in GULF Sigorta tarafından devralınması sonrasında GULF Sigorta'nın 2016 yılında tüm pazar payını ele geçirdiği, 2017 yılında pazar payının HALK Sigorta ve DUBAİ STAR'ın pazara girişi ile birlikte değiştiği, HALK Sigorta'nın %10,3; DUBAİ STAR'ın %6 oranında pazar payı elde ettiği görülmüştür.

4054 sayılı Yasanın 4. maddesinin ihlalinden söz edilebilmesi için; belirli bir mal veya hizmet piyasasında yapılan inceleme ile doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmaların, uyumlu eylemlerin ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin bulunduğu somut olarak tespiti gerekmektedir.

Uyuşmazlık; hac, umre seyahati sunan hizmet sektörü yönünden yapılan incelemede, tur şirketlerinin yaptırmakla yükümlü oldukları yolcu sigortasını Seyahat Acenteleri Birliğine ait şirkete rekabeti engelleyecek biçimde yaptırmakla yükümlü tutulup tutulmadıkları hususunun açıklığa kavuşturulmasını gerektirmekte; ancak, dava konusu olayda sigorta hizmet sektörünün incelenmesine yönelik bir karar bulunmamaktadır. Yukarıda yer verilen sigorta şirketleri yetkililerinin ifadelerinde de, bu sektörde faaliyetini sürdüren sigorta şirketlerinin hac ve umre seyahatleri için yapılacak sigortalama işlemlerinde engellendiklerine yönelik bir tespit bulunmadığı gibi aksine bu yönde bir taleplerinin olmadığını beyan ettikleri görülmektedir. Bu durumda, hac ve umre seyahati gerçekleştiren tur şirketlerinin kendilerine sigorta yaptırmaları için rekabeti engeller nitelikte yalnızca TURİNS'in mecburi kılındığı mevcut inceleme ile açıklığa kavuşturulamamıştır.

Buna göre, sigorta hizmet sektörüne yönelik bir inceleme ve soruşturma yapılmaksızın, hac ve umre seyahati sunan hizmet sektörü üzerinden soruşturma yapılmak suretiyle davacı Birlik yönünden 4054 sayılı Yasanın 4. maddenin ihlali açık ve somut olarak ortaya konulmadığından tesis edilen dava konusu Rekabet Kurulu Kararının 1. ve 2. maddelerinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

T.C.
ANKARA
17. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/991
KARAR NO : 2020/409

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan 435,95-TL yargılama gideri ile karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duruşmalı işler için belirlenen 2.590,00 TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, kullanılmayan 73,10 TL yürütmenin durdurulması harcının istemi halinde, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, davalı idarece yatırılan 12,80 TL vekalet harcının davalı idare üzerinde bırakılmasına, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 26/02/2020 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
DERYA BEYAZİTOĞLU
MELİKOĞLU
101143

Üye
YASEMİN ARICI
191759

Üye
HÜLYA BAYRAKDAR
165680

<u>YARGILAMA GİDERLERİ</u> :	
Başvurma Harcı :	44,40 TL
Karar Harcı :	44,40 TL
Y.D. Harcı :	73,10 TL
Y.D. İtiraz Harcı:	121,30 TL
Vekalet Harcı :	19,20 TL
Posta Gideri :	133,55 TL
TOPLAM :	435,95 TL